

Baselgia evangelica refurmada dal Grischun

Publicaziun nr. 660 Primavaira 2011

Il Cussegl da la Baselgia evangelica preschenta a tut ils commembers dals colloquis ed als consistoris las suandantas tractandas ed infurmaziuns. Questas èn da tractar dals consistoris resp. a la tschantada da primavaira dal colloqui.

Cuntegn

I. Tractandas

II. Rapports colloquials

1. Provisiuns
2. Organisaziun da l'instrucziun da religiun 2011/2012
3. Rapport dals incumbensads colloquials per ecumena, missiun e svilup (EMS)
4. Visitaziuns d'archivs
5. Lavur en la diaspora
6. Propostas per cudeschs

7. Propostas electoralas per mauns dal Cussegl grond evangelic
8. Renovaziun da la permissiun per predicator(a)s laic(a)s
9. Novas propostas

III. Communicaziuns

10. Resumaziun dals resultats dals colloquis d'atun 2010
11. Rapport da l'incumbensada dal Cussegl da baselgia per migrazion,
integrazion e fugitivs (MIF)
12. Occurrenzas colloquialas
13. Perfecziunament da trais mais
14. Collecta d'avust 2011
15. Giubileums
16. Sinoda 2011 a Tusaun
17. Spedizion dals protocols colloquials
18. Termins dals colloquis da primavaira 2011
19. Sessiuns dal Cussegl grond evangelic 2011
20. Termins dals colloquis d'atun 2011

I. Tractandas

I na dat náginas tractantas per il colloqui da primavaira.

II. Rapports colloquials

1. Provisiuns

Corporaziuns che han prolungà in engaschament provisoric u che han stgaffì in tal, preschentan al colloqui in rapport en scrit davart questa provisiun. Il rapport va ensemencun il protocol colloquial al Cussegl da baselgia. Cumpareglia la constituziun da la baselgia art. 21 cifra 6.

2. Organisaziun da l'instrucziun da religiun 2011/2012

L'atun 2010 han ins finì il plan d'instrucziun da la lecziun "conuschiantscha da las religiuns ed etica" (RuE) ch'è en la cumpetenza da la scola. La regenza ha acceptà quel. La gruppa da lavur ecumenica per la realisaziun dal model 1+1 ha adattà il plan d'instrucziun existent per la lecziun che stat en cumpetenza da la baselgia.

A medem temp ha l'Uffizi per la scola populara fixà ils criteris per la qualificaziun posteriura da las persunas d'instrucziun per il rom RuE. Il Cussegl da baselgia ha infurmà tut ils consistoris e tut las persunas d'instrucziun davart il cuntegn da quels ed als ha fatg attent a la pussibilità che persunas d'instrucziun da la baselgia possian sa participar als curs da qualificaziun posteriura.

Per l'instrucziun da religiun en il stgalim primar resta en ils proxims onns anc tut sco fin ussa. Sche raspadas tschertgan persunas d'instrucziun per l'onn scolastic 2011/12, renviescha il Cussegl da baselgia sin la bursa da plazzas instrucziun da religiun da la homepage da la baselgia chantunala ([www.gr-ref.ch/Service/Stellenbörse RU/](http://www.gr-ref.ch/Service/Stellenbörse_RU/) Stellenangebote bzw. -gesuche). Il Servetsch d'instrucziun da religiun prenda encunter las indicaziuns relativas:

Ursula Schubert

Servetsch d'instrucziun da religiun da la baselgia evangelica-refurmada dal chantun Grischun

Welschdörfli 2

7000 Chur

081 252 62 39

ursula.schubert@gr-ref.ch

3. Rapport dals incumbensads colloquials per ecumena, missiun e svilup (EMS)

Ils colloquis dattan temp a las persunas incumbensadas per ecumena, missiun e svilup (EMS) per pudair rapportar. Ils incumbensads colloquials èn, sco commembers da la cumissiun chantunala EMS, intermediaturs tranter las activitads colloquialas e quellas chantunalas. En questa funcziun pon els dar impuls impurtants per tuttas duas varts.

Il **rapport a bucca** cumpiglia eveniments actuels ed infurmaziuns da la cumissiun EMS per mauns dal colloqui e da las plaivs.

Il **rappoert en scrit** per mauns dal Cussegl da baselgia infurmescha davart las activitads colloquialas e quellas cun ils incumbensads da las plaivs.

4. Visitaziun d'archivs

Las visitaziuns extraordinarias dals archivs da las plaivs tar midadas da reverendas vegnan fatgas dapi l'atun 1991 d'in commember da la cumissiun d'archivs. Il Cussegl da baselgia supplitgescha las suprastanzas dals colloquis d'infurmari il (nov) president da la cumissiun d'archivs, rev. Kurt Bosshard, Loëstrasse 60, 7000 Cuira, tel. 081 257 11 00, e-mail: kurt.bosshard@gr-ref.ch, avant ch'in(a) reverenda u in(a) provisur(a) parta. Quest arranscha la visitaziun. Il rapport da la visitaziun va cun dus exemplars al colloqui pertutgant.

Ils rapports da las visitaziuns d'archivs davent da l'atun 2010 èn d'agiunscher al protocol colloquial.

La cumissiun d'archivs ha dapi ils 1.da schaner 2011 ils sequents commembres:

rev. Kurt Bosshard, president, Cuira,	081 257 11 00
rev. Dr. Jan-Andrea Bernhard, Castrisch,	081 925 18 02
Chasper Stuppan, Tschierv,	081 858 55 09

Rev. Hans Luzius Marx, Cuira, e rev. Josias Florin, Maiavilla, han demissiunà sin ils 31-12-2010. Il Cussegl da baselgia als ha engrazià per lur servetsch da 15 onns sco visitadurs d'archivs.

5. Lavor en la diaspora

Tenor art. 8 dal „Reglament davart la commembranza ecclesiastica da concretaivels evangelics en vischnancias politicas senza plaiv evangelica (reglement per las diasporas)” han ils / las reverendas da plaivs cun incumbensas en diasporas da rapportar al colloqui da primavaira sur da lur lavor en la diaspora. Ina copia da mintga rapport va al Cussegl da baselgia per mauns da la suprastanza da l'Uniun protestanta grischuna per agids ecclesiastics.

6. Propostas per cudeschs

Ils colloquials pon proponer cudeschs per la biblioteca pastorala evangelica e trametter lur giavischs cun il protocol colloquial a l'actuariat dal Cussegl da baselgia.

Il bibliotecar rev. dr. Jan-Andrea Bernhard, Castrisch, retschaiva gugent propostas per la cumpra da cudeschs che correspundan als criteris novs.

E-mail: pastoralbibliothek@gr-ref.ch

7. Propostas electoralas per mauns dal Cussegl grond evangelic

Cussegliera da baselgia Thea Urech ha inoltrà sia demissiun anticipada or dal Cussegl da baselgia per la fin da settember 2011. Perquai èsi da far en il Grond Cussegl evangelica dal zercladur 2011 ina elecziun cumplementara per il rest da la durada d'uffizi 2009/12.

8. Renovaziun da la permissiun da predicatur(a)s laic(a)s

En il „Reglament davart la permissiun al servetsch pastoral en Grischun“ vegn reglà en art. 7 il surpigliar da tscherts servetschs uffizials tras laics resp. laicas.

Il Cussegl da baselgia dat la uschenumnada permissiun a predicaturs laics, resp. predicaturas laicas, sch'ina plai propona in/-a da ses commembres e sch'il colloqui, tras votaziun secreta, decida da surdar la proposta al Cussegl da baselgia. La nominaziun tras il Cussegl da baselgia vala per quatter onns.

Il Cussegl da baselgia sto consultar il colloqui avant che renovar la permissiun.

Perquai dovra il Cussegl da baselgia en il protocol la posiziun dals colloquis pertutgants, per pudair renovar las suandardas permissiuns per predicatur(a)s laic(a)s. La renovaziun succeda en la tschentada da fanadur dal Cussegl da baselgia.

Coll. I Sur igl Uaul

Coll. II Schons-Avers-Val Rain-Mesauc

Coll. III Sut igl Uaul

Waldemar Müller

Coll. IV	Cuira	
Coll. V	Signuradi-Tschintg vitgs	
Coll. VI	Scanvetg-Churwalden	
Coll. VII	Engiadin'Ota-Bregaglia-Poschiavo-Surses	
Coll. VIII	Engiadina Bassa-Val Müstair	
Coll. IX	Partenz	Anna Fischer-Florin
Coll. X	Tavau-Alvra	Martha Wellauer

Proxima dieta per predicaturs laics: sonda 01-10-2011

9. Novas propostas

Il colloqui po tenor art. 21 cifra 3 da la constituziun da la Baselgia evangelica refurmada dal Grischun surdar moziuns, intimaziuns e propostas al Cussegl da baselgia. I sto esser evident sche quai sa tracta d'ina moziun, d'ina intimaziun u d'ina proposta. En pli sto resortir dal protocol sche quai sa tracta d'ina moziun, intimaziun u proposta d'in colloqui entir segund art. 21 dal urden da gestiun dal Cussegl da baselgia, u d'ina moziun, intimaziun u proposta d'ina persuna singula tenor art. 23 dal medem urden. Tar tut las moziuns, intimaziuns u propostas d'in colloqui sto vegnir nudà il resultat precis da la votaziun.

Sch'il Cussegl da baselgia accepta **moziuns** vegnan quellas puttamezzas als colloquis ed a la sinoda per consultaziun. Suenter vegnan questas tractadas definitivamain dal Cussegl grond evangelic. Moziuns acceptadas han per consequenza

ina midada da la lescha. Sch'il Cussegl da baselgia refusa moziuns, motivescha el quai en il rapport uffizial.

Sch'il Cussegl da baselgia accepta **intimaziuns** e **propostas**, ha el la pussaivladad da vegrir sez activ en il senn da quellas. Sch'il Cussegl da baselgia refusa intimaziuns e propostas, motivescha el quai en il rapport uffizial.

III. Communicaziuns

10. Resumaziun dals resultats dals colloquis d'atun 2010

Il Cussegl da baselgia resumescha ils protocols areguard las tractandas dals ultims colloquis.

En il colloqui d'atun 2010 n'hai dà naginas tractandas, damai na datti er nagina resumaziun dals protocols.

11. Post per migraziun, integraziun e fugitivs (MIF); rapport

Las visitas en ils centers è vinavant in'incumbensa centrala dal post. Regularmain vegn il post er dumandà da persunas e famiglias ordaifer ils centers per agid en dumondas dal mintgadi.

L'onn 2010 han ins pudi realisar insaquantas occurrentzas en connex cun l'emna da las religiuns en november. Sin giavisch dals indigens e da la populaziun ch'è vegnida natiers duai quai vegnir cuntinuà er l'onn 2011. Per plaschair far cas da las indicaziuns relativas en il tard atun.

La primavaira infurmescha il HEKS davart la dumengia dals fugitivs. La collecta da quella dumengia è previsa per la lavur d'integraziun tar nus en Svizra. Pertge betg envidar ina giada persunas d'autras culturas en il cult divin? Il post gida gugent tar la realisaziun d'in tal project.

Daniela Troxler, Schiers, diacona sociala, incumbensa MIF
Carsiliastrasse 195 b, 7220 Schiers
tel. 081 328 19 79; e-mail daniela.troxler@gr-ref.ch

12. Arranschaments colloquialas

Las conferenzas pastorals, las retratgas, ils arranschaments per sa scolar enavant, las festas cirquitalas ecclesiasticas e las sairadas colloquialas han – tenor ils protocols da l'atun 2009 enfin l'atun 2010 – tractà ils temas sustants:

Colloqui I Sur igl Uaul

- 11 da november 2009: conferenza evangelica Gruob:
Reagir constructivamain sin violenza giuvenila, referent:
Ron Halbright, National Coalition Building Institute
- 17 da november 2008: conferenza pastoral:
liturgias da Sontga Tschaina
- 9 da favrer 2010: conferenza pastoral:
retrospectiva sin la dieta da lavur dals 1/2-2-2010

- 13 d'avrigl 2010: conferenza pastorala:
preparaziun inscunter da tuts che instrueschan religiun
- 13 da matg 2010: Festa ecclesiastica a Flem
- 23 d'avust 2010: conferenza pastorala, excursiun
- 9 da settember 2010: conferenza pastorala:
propostas per l'inscunter da persunas d'instrucziun

Colloqui II Schons-Avers-Val Rain-Mesauc

- MUMA; stan "Black Box"
- Project Palliative Care;
09-09-2009: di da clausura
09-11-2009: occurrenza d'infurmaziun
- Champ per uffants;
patronat: raspada evangelica Andeer
- Tgea Colani, Fundaziun Abitar en la vegliadetgna;
10-10-2010: di d'infurmaziun en l'asil Glienda Andeer
davart il tema "Demenza è dapli che emblidar"

Colloqui III Sut igl Uaul

- 25 fin 30-10-2009: exposiziun "Cupla, tempel ..." a Cazas
- 03-11-2009: Islam sco sfida; referat da Georg Schmid a Seglias.
- Conferenzas pastorales ensemens cun Schons-Avers-Val Rain-Mesauc:
 - 12-11-2009: visita da l'exposiziun "Palliative Care cumenza en la vita" a Cuira.
 - 17-02-2010: inscunter a Seglias. / Tema: Collavuraziun pastorala, furmaziun e Poeschtli
 - 14-04-2010: discussiun davart il tema "Time out, cults divins per giuvenils"

Colloqui IV Cuira

- Schaner 2010: retratga en la claustra Kappel am Albis

Colloqui V Signuradi-Tschintg vitgs

- 16-6-2010: conferenza pastorala
- 08-09-2010: conferenza dals presidents/da las presidentas da las raspadas

Colloqui VI Scanvetg-Churwalden

- 14-02-2010: di da schuppa a Tschiertschen
- 08-08-2010: installaziun da rev.Martin Domann sin la Prader Alp

Colloqui VII Engiadin’Ota-Bregaglia-Poschiavo-Sursès

- dietas e conferenzas pastorales regularas

Colloqui VIII Engiadina Bassa-Val Müstair

- 05/06-02-2010: referat “Von der Betreuungskirche zur Beteiligungskirche”, referent: Wolfgang Bittner
- conferenzas pastorales

Colloqui IX Partenz

- naginas occurrentzas colloquialas

Colloqui X Tavau-Alvra

- naginas occurrentzas colloquialas

13. Perfecziunament da trais mais

Per la preparaziun d'in perfecziunament da trais mais per collavuratur(a)s ecclesiastic(a)s durant l'onn 2012 èn impurtants ils quatter puncts suandants:

1. Annunzia tar il Cussegl da baselgia **avant la sinoda 2011** per mauns dal preventiv da la Cassa da la baselgia evangelica chantunala. Il Cussegl da baselgia prenda cogniziun da quest' annunzia.
2. Annunzia **al colloqui d'atun 2011** per sclerir ils remplazzamenti vicendaivels ed eventuals perfecziunaments da plirs colloquials al medem temp.
3. Dumonda cun il cuntegn dal program da perfecziunament al Cussegl da baselgia **sis mais avant il cumenzament dal perfecziunament**. Questa dumonda sto esser suttascritta da la patruna e dal presidi dal colloqui. Sin quai tracta il Cussegl da baselgia la dumonda e dat part sia decisiun en scrit.
4. Communicaziun davart la regulaziun dals remplazzamenti e dals custs relativs al Cussegl da baselgia **dus mais avant ch'il perfecziunament cumenza**. Cun questa communicaziun vegn garantì, che tut ils remplazzamenti funcziunan e ch'els vegnan pajads tenor las tariffas usitadas.

Las indicaziuns detagliadas davart il perfecziunament da trais mais stattan scrittas en l' "Urden davart il perfecziunament da collavuratur(a)s ecclesiastic(a)s" (951), ils art. 6 fin 13. Ina versiun curta dalonder è la "Glista da controlla: Perfecziunament da trais mais" en la homepage dal Cussegl da baselgia. www.gr-ref.ch/Service/Publikationen/Formulare

14. Collecta d'avust 2011

Il Cussegl da baselgia destinescha la collecta d'avust 2011 per l'accompagnament da grevemain malsauns e muribunds a Cuira.

15. Giubileums

Las suprastanzas dals colloquis ed ils consistoris pon communitgar en il protocol colloquial giubileums da servetschs d'impiegad(a)s ecclesiastic(a)s e da collavuratur(a)s voluntar(a)s. Questa communicaziun po vegnir communitgada er en scrit a l'actuar dal Cussegl da baselgia: Kurt Bosshard, Loëstrasse 60, 7000 Cuira.

Giubilars e giubilaras survegnan alura ina charta d'engraziament dal Cussegl da baselgia. Igl è indispensabel, che las communicaziuns cuntegnan ils numbs entirs e l'adressa precisa dals giubilars. Per plaschair notar er la funcziun ed ils onns da servetsch.

16. Sinoda 2011 a Tusaun

La **sinoda 2011 a Tusaun** cumenza la gievgia, ils 23 da zercladur e va enfin glindesdi, ils 27 da zercladur.

Il **proponent**, rev. Christian Wermbter, Bever, referescha davart il tema: " Das Evangelium zum Körper bringen – mit dem Leib das Evangelium leben".

Predicatur sinodal è rev. Andreas Rade, Saas.

17. Spediziun dals protocols colloquials

La tschentada dal Cussegl da baselgia, nua ch'ils protocols colloquials vegnan evaluads per mauns da la sinoda, ha lieu ils 18 da matg 2011.

Cura ch'ils protocols èn scrits, als tramettan ils presidents / las presidentas u ils actuars / las actuaras dals colloquis digitalmain a margreth.daescher@gr-ref.ch . Per l'elavuraziun dals protocols è quai in grond agid. Grazia.

Ils protocols colloquials incl. agiuntas e suttascrits da president ed actuar resp. presidenta ed actuara èn da tramerter enfin ils **30 d'avrigl 2011** al Cussegl da baselgia, Loëstrasse 60, 7000 Cuira.

Ils protocols dals colloquis d'atun 2011 èn d'inoltrar enfin ils **30 da settember 2011**.

18. Terms dals colloquis da primavaira 2011

I Sur igl Uaul	sonda, ils 26-03
II Schons-Avers-Val Rain-Mesauc	mesemna, ils 16-03
III Sut igl Uaul	mesemna, ils 16-03
IV Cuira	gievgia, ils 14-04
V Signuradi-Tschintg vitgs	mesemna, ils 23-03
VI Scanvetg-Churwalden	mesemna, ils 23-03
VII Engiadin'Ota-Bregaglia-Poschiavo-Surses	mesemna, ils 06-04
VIII Engiadina Bassa-Val Müstair	mesemna, ils 16-03
IX Partenz	mesemna, ils 06-04
X Tavau-Alvra	mesemna, ils 16-03

19. Sessiuns dal Cussegl grond evangelic 2011

- Mesemna, ils 1. da zercladur 2011, suentermezdi en la sala dal Cussegl grond
- Mesemna, ils 9 da november 2011, l'entir di en la sala dal Cussegl grond

20. Termins dals colloquis d'atun 2011

Il Cussegl da baselgia supplitgescha ils actuars e las actuaras da notar en il protocol ils termins dals colloquis d'atun 2011.

Cussegl da baselgia chantunal

Cuira, en schaner 2011

Lini Sutter
presidenta

Giovanni Caduff
actuar